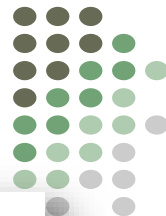

Tisztás

Bekecs alatt, Nyárad tere,
Ott egy kis ház zsuppal fedve,
De a belseje aranybánya,
arany benne egy kislányka,
csuhajja.

Zápor hullott a havason,
Foly a Nyárad zavaroson,
Értem is megzavarodott,
Mert a rózsám könnyet hullat,
csuhajja.

Nyárádselye felé

Az egyesület alapításakor többek között ezt a célt tűztük ki: „turista ház építése, működtetése Erdélyben.” Eltelt tizenkét év, öregedtünk s láttuk, érzékeljük, hogy nem egyszerű ennek a kivitelezése, ennél sokkal kisebb nagyságrendű céljaink sem feltétlenül úgy sikerültek, ahogy azt terveztük, vagy ahogy azoknak sikerülnie kellett volna.

Torockói kirándulásaink alkalmával többször, többekkel beszéltek, hogy „na itt aztán el tudnánk

képzelni egy EJKE-házat”. Aztán látva az ingatlanárakat s kifizetve a zsebünket észlelve, hogy helyzetünk hasonlatos a templom egeréhez, dobtuk a témát s megpróbáltuk úgy nézni a dologra, hogy milyen jó, hogy nincs egy állandó hely s így nem vagyunk „megkötve” szabadon barangolhatunk, minden köztéttség nélkül.

Aztán eljött 2021 és úgy döntöttünk, hogy nincs több időnk, amit elveszthetünk, nézzünk utána a szabályoknak s a lehetőségeknek. Először is kell

egy romániai adószám s közben nézegessük az eladó ingatlanokat. Alapvetően a Sóvidék vagy Nyáradmente térsége tűnt reális megoldásnak s minekutána 2021-ben sokat időztünk – ismételten – a Nyáradmentén...egyszer csak erre a vidékre szűkült a keresés, Kendő, Székelybere, Mája...Nyárádselye. S lám találtunk egy eladó ingatlant, egy régi házzal, szemben a Bekeccsel.

Irány ERDÉLY, 2022!

Nyárádselyén született

Péterfy László (1936) festő- és szobrászművész nagy tradíciókat éltető család leszármazottja: apai ágon felmenői között református lelkészek voltak. Édesapja Péterfy László, édesanyja Dabóczi Irén volt.

1966-ban megházasodott, felesége Jékely Zoltán költő leánya, Jékely Adrienne.

Három gyermekük született: Péterfy Gergely író (1966), Péterfy Bori énekes- és színésznő (1969)

és Péterfy Sarolt (1979).

1966-ban települt át Magyarországra, ahol művészi munkássága mellett a népi mesterségeket támogató és újraélesztő mozgalom egyik fontos szervezőjeként tevékenykedett, és emellett a szobrászati alkotótevékenység vált meghatározóvá munkásságában. Népművészeti fafaragó táborokat szervezett és vezetett, egyik létrehozója volt a velemi alkotóháznak. Készített gyermekjátékokat, tervezett és kivitelezett játszótéri plastikákat.

1999: Magyar Művészetért díj

1999: Kodály Zoltán-díj

2000: A Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje

2017: Kossuth-díj

„A Bekecstető keleti alján egy erdő által környezett mezőt Veszély Mezejének a hagyomány szerint azért hívnak, mert tatárjáráskor a vidék népessége oda menekült volt, de egyszer, midőn a fegyverfogható férfiak élelemszerzés végett elszéledtek, egy áruló rávezette a tatárokat a távol menhelyre, kik a hátramaradt nőket, gyermekeket és öregeket mind legyilkolták vagy rabszíjra fűzték, elannyira, hogy mire a férfiak megtértek, csak hullákat s vértengert találtak, miért e gyászos naptól fogva viseli az Veszélymező nevet. „

Orbán Balázs: Székelyföld leírása

Péterfy László (Nyárádselye, 1910 Kiskend, 2005.) református lelkész, helytörténész. Apja Péterfy Károly lelkész, anyja Luczay Gizella volt. A középiskolát Nagyenyeden és a marosvásárhelyi Református Kollégiumban végezte, majd Kolozsváron teológiai tanulmányokat és ezzel párhuzamosan történelem–földrajz szakot végzett. 1934-től református lelkész Nyárádselyén, majd 1942 és 1974 között Nagykenden. Az 1940-es években tanárként is dolgozott Makfalván és Bonyhán. Felesége Dabóczy Irén (1914–2009), fia Péterfy László szobrász (1936). „Különösen az előkelő, főleg mágnás családok történetéről díszes kötetek jelentek meg, kiemelve azok minél régebbi eredetüket és rangjukat. Mi Péterfyek egyszerű kibédi székely nemesi famíliából származtunk. Az ősökkel nem hivatkozni akarunk, hanem azok tetteiből tanulni, okulni. Ahogy a régi rómaiak vallották -: „a történelem az élet tanítómestere”. Ehhez a mesterhez kívánunk folyamodni a család múltjával való foglalkozás közben is. Már ősi családi címerünk is tanít. Középen egy kardot tartó oroszlán áll. Régi őseink kezében még véres kard volt. Már a 15-dik század elején egyik elődünk eredményesen harcol az elnyomni akaró törökkel szembe. Ott van a vívásra emelkedő kard akkor is eleink kezében, amikor a kurucoknak kell vívni az osztrákokkal vegyes labancokkal. Amint látni fogjuk ezek készek még az életüket is feláldozni hazájukért. És amikor Petőfiék megindítják a szabadságharcot 1848-ban, őszünk, de oldalági rokonunk hetedmagával köt kardot az oldalára „hogy ama nemes harcot megharcolja”. Majd az utolsó másfél században az ősök kezében a véres kard helyett az ige kardja kerül, hogy Isten beszédével vívják meg az örök élet elnyeréséért híveiknek lelkét. Csak a kibédi Péterfyek közül kb. 20 lekipásztor kerül ki és építi Isten országát. A mi közvetlen águnkon több mint 150 éven át lelkészként szolgált elődeink: Elek, Lajos, Károly, László és Ferenc. Átlag 40-50 évig forgatták az ige kardját, de nemcsak szóval, de tettel is. A három elődnek megadatott az a nagy tisztesség, hogy mindenkük egy-egy ékes templomot is építsen, amelyek mai napig is állnak, mint Sión vára. Elek Vadason, Lajos Májában, Károly Nyárádselyén építi fel az Úrnak szent házat.”

Péterfy László: Kós Károly
(Kispest, Wekerle-telep, 1987)

Péterfy László: Bethlen
Gábor (Kolozsváron a

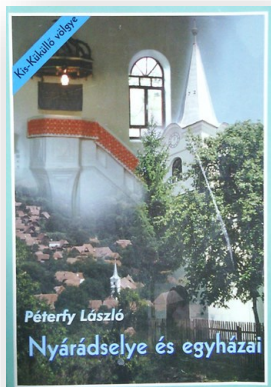
Péterfy László: Szent
István (Tokaj, 2000)

NYÁRÁDSELYE

Nyárádselye Erdélyben, Marosszék szélső faluja, a hagyomány szerint onnan származik a neve is. A Kisnyárad vidékének legmagasabban fekvő települése Marosvásárhelytől 27 km-re északkeletre, a Bekecs-tető alatt fekszik kb. 550 méteres tengerszint feletti magasságban. A Nyárádmagyarós-i községközpontjához tartozik. 1487-ben Syle néven említik először. Határában a Bekecs-tetőn egykor Szent Antal kápolna állott, melynek romjai ma is láthatók, a 18. században dőlt romba. A hagyomány szerint a szomszédos Körtvélyes-tetőn régen vár is állott, melynek azonban nyoma sem maradt. A Sűgő-patak bal partján egy Palota nevű dombon egykor kolostor állott, melyet a tatárok pusztítottak el. A környék lakosságát a Bekecs keleti aljában fekvő Veszely mezején mészárolták le. 1719-ben a lakosság fele pestisben pusztult el. A trianoni békeszerződésig Maros-Torda vármegye Nyárádszeredai járásához tartozott. Az 1567. évi regestrum 33 kapuval jegyzi tehát a népesebb faluk közé tartozik. A reformáció előtt Berekeresztúr filiája volt. A hagyomány most is számon tartja, hol jártak át rövidített úton a berekeresztúri templomhoz. A selyei határban a Bekecs-hegy tisztásán 1570 körül, a mai katolikus egyház telkén állt a kápolnája, melynek emlékét a selyei sekrestyének falában elhelyezett kőkereszt őrzi, ezzel a felírral: „1600. A bekecsi kápolna köve I.H.S.” Úgy látszik, a kápolna a szent kereszt tiszteletére volt szentelve, mert évenként kétszer: szent kereszt hetében és szeptember elején „búcsúra ide sereglett a Szentföld áhítatos lakossága”, ahogyan Orbán Balázs írja. A kápolna a XVIII. század közepén dőlt romba. Kőkeresztje Selyére, harangja Búzaházára került. 1637-ben sövényből épült kápolna volt, melyet Szeszermai Imre licenciátus emelt. 1638-ból adományról van adat „az selyei harangláb csinálására”. A reformáció következtében vegyesen maradtak, de 1643-ban a többség katolikus volt, és papot tartott magának. 1657-ben a katolikus egyházat is úgy jegyzik, mint plébániát. A falu szülöttei közül említésre méltóak az itt született Bod Károly író, aki 1848-ban született és az 1910-ben született Péterfy László egyházi író. A faluban egy református templom van, amelyet 1778 és 1800 között építettek majd 1925-ben átépítették. Az első világháború itteni véres harcaira emlékmű emlékeztet.

Tisztás

Abisi Bod Károly (Nyárádselye vagy Vajdaszeti-vány, 1848. október 30. – Székelyudvarhely, 1926. november 11.) közíró, református kollégiumi tanár.

Atyját, ki ref. pap volt, korán elveszté, anyja makfalvi Dózsa Klára volt. Mint előde Bod Péter, ő is lelkipásztorkodással kezdette küzdelmes életét, később a marosvásárhelyi ev. ref. collegiumban elvégezte a jogi s theologiai évfolyamot; nem érezvén hajlamot a papi pályára, a keszthelyi gazdasági intézetbe ment, melyet, midőn befejezett, az ottani uradalomban alkalmazást nyert. 1843-ban ismereteinek kibővítése végett bejárta Német- és Olaszországot, még pedig nagyobb részt gyalog. Az önvédelmi harczban mint tüzér tiszt vett részt. Az oláhok elfogták és hosszabb ideig tartották Beszterczén, majd Medgyesen fogva. Később a Kemény és Bethlen grófi családok jószágait több évig kezelte. Utolsó éveiben simontelki kis birtokán a gabonaneműeken élő paraszítákat tanulmányozta; sikerült is egy új fajt, a Schizonevra ceralium-ot fölfedeznie, mely a búza és árpa gyökerén élődik s melyet dr. Szaniszló Albert ismertetett meg és nevezett el. Meghalt 1885. jún. 1. Simontelkén. Gyászjelentését maga mondta tollba.

www.arcanum.hu

Mintegy féléves előkészület, papírmunka, pénzgyűjtés végén 2022-ben megvásároltuk a telket, mi több októberben már favágásra, belső kerítésbontásra is sor került. Szóval beindult az EJKE Nyárádselye Programja (elindítva: 2022), sok kitartásra, segítségre és energiára lesz szükség: kerítést kell építenünk, fel kell újítanunk a régi házat, a kast rendbe kell tenni, parkolót kell kialakítani, építenünk kell egy 3 szobás vendégházat. Van terv s lesz eredmény!

A székely nép szabadságáért lobogott a láng Debrecenben (www.haon.hu)

Egy általános iskolás fiú fogta a székely lobogót vasárnap a Medgyessy sétányon. Arcát megvilágította a székely autonómia napján gyújtott őrtűz lángja.

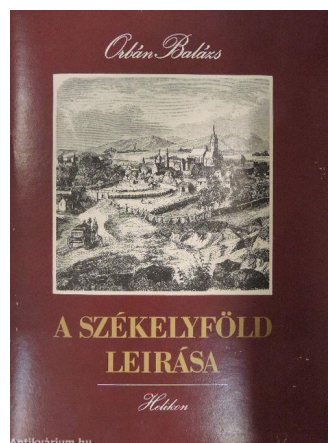
Rá, mint a jövőt kezében tartó generáció képviselőjére mutatott Becsky Tibor, az „Adjátok vissza a hegyeimet!” Alapítvány, elnöke beszéde alatt. – Szeretném, ha ezt a hagyományt továbbvinnék a gyerekek addig, amíg a Székely Nemzeti Tanács kiáltványa meg nem valósul – mondta.

Az október 30-án kiadott állásfoglalás Csíki András költő tolmácsolásában hangzott el: „...azért gyűltünk össze – székelyek és a velünk szolidáris közösségek tagjai –, hogy ismételten kinyilvánítsuk igényünket Székelyföld területi autonómiájára. ...amely a béke, a biztonság és a jólét záloga, egy olyan jogi keret, amely garantálja Székelyföld polgárainak a teljes és tényleges egyenlőségét. Előttünk van a feladat: a székely nép önszerveződésének rendszerét, a székelyföldi személyi kártyát megteremteni és működtetni.”

Az eseményen Tóth Lilla, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának óraadója énekelt és Papp István, a Csokonai Színház színművésze olvasott fel verset. A ropogó tűz mellett dr. Törő András, római katolikus lelkésszel együtt imádkozhattak a jelenlévők a száz éve román közigazgatás alá került terület lakóiért.

„Különben Selye lakói nemcsak régen, hanem most is küzdenek helyzetük nehézségeivel, mi a talaj terméketlenségéből ered, mert roppant terjedelmű határukon részint a föld rossz volta, részint az éghajlat zordonsága miatt alig termelhetnek annyi gabonát, mi szükségleteiket fedezze, hiányaikat tehát marhatenyésztés, gyümölcstermelés s főleg szénégetéssel pótolják. A gyümölcs itt is, mint minden magasan fekvő faluban, igen jól tenyészik, s azért Selyében nagyon sok gyümölcsfa, nevezetesen sok szilva- és diófa van, elannyira, hogy a falu a szó teljes értelmében zöld lombok ernyője alá van elrejtve. A gyümölcsből – mikor ideje van – nem kevés pénzt kapnak Selye lakói, azonban főfoglalkozásuk és fő jövedelemforrásuk a szénégetésben összpontosul. A szenet a Bekecsen égetik, s van elég oly selyei ember, ki hónapokig oda van az erdőre szenet égetni, mialatt úgy megszakállasodik s annyira bekormosodik, hogy hazatértekor övéi sem ismernek reá.”

Két falut költöztetni kell.
Romániai Magyar Szó (Bukarest), 2001. március 16.

Az esőzéseket követő sorozatos földcsuszamlások miatt Maros megyében két falut teljesen el kell költöztetni jelenlegi helyéről és más, biztonságosabb helyen kell újraépíteni. Nyárádselye és Bábahalma, ahol ma már nincsen szinte egyetlen ép ház sem, szomorú sorsa elkerülhetetlen - nyilatkozta a megye prefektusa azoknak a tanulmányoknak a nyomán, melyeket a szakemberek a napokban hoztak nyilvánosságra. Ioan Toganel azt is elmondotta, hogy hamarosan kormányhatározatot dolgoznak ki a két falu elköltöztetésére vonatkozóan, ami olcsóbb megoldás, mint a házak kijavítása, hisz egyetlen ház újjáépítése is több mint 30 millió lejbe kerülne.

Kultúrotthon a futóhomokon
Krónika (Kolozsvár), 2002. július 15.

Nyárádselyét nemrégiben még az a veszély fenyegette, hogy lakosait kitelepítik a környező domboldalak csúszása miatt. A színmagyar Nyárádselye házainak egy része annyira megrongálódott a földcsuszamlások miatt, hogy a falut el kellene költöztetni. A hatalom akkor úgy akarta megoldani a kérdést, hogy elköltöztette volna a falut. Ezzel a selyeiek nagy része nem értett egyet, és két évvel ezelőtt hozzáfogtak egy új művelődési otthon építéséhez. Júl. 15-én ünnepélyes keretek között adták használatba az új kultúrotthont. Az ünnepségen jelen volt Markó Béla, az RMDSZ szövetségi elnöke, Virág György, a Maros megyei önkormányzat elnöke, Burkhárdt Árpád alprefektus, a megyei tanács tagjai, katolikus és református lelkészek is. Markó Béla elmondta: "Példát kaptunk a selyeiektől arról, hogy hogyan kell összefogni, építkezni, megmaradni magyarnak és embernek a szülőföldön olyan körülmények között, amikor ez a szülőföld nem mindig akar megtartani. Az egész erdélyi magyarság számára fontos példa ez. Nem az az igazi helytállás, amikor könnyű megmaradni, hanem az ilyen, amikor meg kell küzdeni a megmaradásért."

A protestáns (de nem csak protestáns) templomépítésekre és felújításokra vonatkozó iratok a vármegyei levéltárak korai korszaki közigazgatási és pénztári-számadási irataiban a forrásadottságoiktól függően szép számmal megtalálhatók, amint azt Zemplén Vármegye Levéltárának az eddigi kutatások során megismert forrásai is jelzik számunkra. Most, a korábban bemutatott alsó-magyarországi Szenc ilyen típusú forrásai után kalandozunk el képzeletben az Erdélyi Fejedelemség egyik kistélepülésére, a marosszéki Nyárádselyre, amelynek református templomépítését nagyjából akkor, amikor Szencét is, segéllyel támogatta Zemplén vármegye.

Selye, 1920

1652. július 1-jén a sátoraljaújhelyi Sárlos Boldogasszony-napi vásár alkalmával a Selyén lakó Szakmári Péter nyugtát állított ki arról az 50 forintról, amellyel Zemplén vármegye közönsége Selye református templomának építését támogatta. Mivel egyéb, a település azonosítására alkalmas adat a nyugtában nincsen, felmerül a kérdés, hogy a történelmi Magyarország melyik településéről is lehet szó. A névalakok vizsgálata és a történelmi helységnévtárak alapján a Magyar Királyság és az Erdélyi Fejedelemség területéről három település jöhet szóba: Selye – Baranya megye, Selye – Nyitra vármegye és Selye/Sellye – Marosszék.

Ezek közül a Baranya megyei, ormánsági Selye feltehetően kiesik, mivel az ekkor török hódoltság területén fekvő település középkori eredetű kőtemploma a református gyülekezet hajléka. Vágsellyére szintén nem vonatkozhat a forrás, mivel 1648 decemberében üldözték ki a mezővárosból a reformátusokat, amely eset igen nagy felháborodást váltott ki a protestánsok körében, így 1652-ben a településen nem lehetett református prédikátor. Az erdélyi Selye/Nyárádselye faluval azonban más a helyzet, ugyanis a település református egyházának történetéről szóló ismertetés szerint a faluban 1649-ben építettek templomot. Ez az adat egybevág azzal a ténnyel, hogy az alábbiakban közlésre kerülő 1652-es nyugta szerint a selyeiek alázatos kérelmére néhány esztendővel korábban a „Selyei Templomnak felépítésére” Zemplén vármegye 50 magyar forintot ajánlott fel, amelynek kifizetésére utasítást adott Szerdahelyi Pál szolgabírónak. A pénz azonban korábban nem volt lehetséges átvenni, mert nem jöttek Zemplénbe, de most Szakmári Pétert a selyei prédikátor és a „Selyei Orthodoxa Ecclesia” megbízta a vármegyék által felajánlott pénz átvételével, így Szakmári levelet hozott „Verőczy Uramnak”, azaz Verőczy S. Ferenc (1607–1660)[9] sárospataki főprédikátornak és a Sárospataki Református Kollégium felügyelőjének, hogy adják át számukra a felajánlott segélyt. A sárospataki főprédikátor ezt követően levelet írt Szerdahelyi Pál szolgabírónak, aki Sátoraljaújhelyen, 1652. július 1-jén, a „Sallónapi Újhelyi Sokadalomkor”, azaz a Sárlos Boldogasszony-napi újhelyi vásárral átadta a pénzt, amelyről Szakmári Péter nyugtát állított ki.

Jelenlegi ismereteink szerint tehát úgy tűnik, hogy a forrásban szereplő település a marosszéki Selye, későbbi nevén Nyárádselye lehetett. Érdekes időbeli egybeesés továbbá, hogy a faluból indult el egyházi pályájára korának ismert református lelkésze, Selyei Balog István, aki a Debreceni Református Kollégium diákja, hollandiai (franeckeri) peregrinus, máramarosi református esperes, és aki éppen 1652-től lett II. Rákóczi György udvari papja.

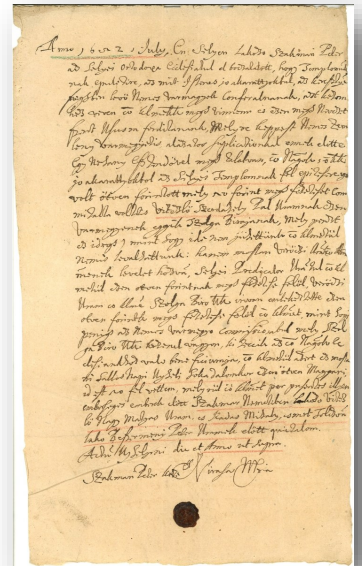
A korábban közölt szenci, illetve ez a selyei forrás továbbá jól rámutat arra a tényre is, hogy a történelmi Magyarország területének protestáns közösségei között fennállt egy „kapcsolati háló”, és úgy tűnik, hogy még ha nem is a modern értelemben, de létező és működő távolsági információs-kommunikációs hálózattal találkozunk ebben a korban is, ahol a különböző gyülekezetek ügyes-bajos dolgairól, híreiről, törekvéseiről a távolabbi vidékeken élő hittestvérek is értesültek a levelek, vagy követek útján.

Következzen a fent ismertetett forrás jelzete és szövege:

Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára Sátoraljaújhelyi Fiókleveletár (MNL BAZML SFL) IV. 2001/p. Zemplén Vármegye Nemesi Közgyűlésének, Bizottmányának és Haynau-féle közigazgatásának iratai 1214–1850 (1937). Vegyes közgyűlési iratok 1560–1849 (1898). Lajstromozatlan, évrendezett vegyes közgyűlési iratok. 13. csomó. 16–18. század. 17. század. A Selyén lakó és a „Selyei Orthodoxa Ecclesiától”, azaz a református egyházközönségtől elküldött Szakmári Péter nyugtája Szerdahelyi Pál szolgabírónak a selyei református templom építésére Zemplén vármegye által adott 50 magyar forint segélyről, amelyet az újhelyi Sárlos Boldogasszony-napi vásáron vett át. Sátoraljaújhely, 1652. július 1.

Anno 1652 1 Julii. Én Selyén lakozó Szakmári Péter az Selyei Orthodoxa Ecclesiától elbocsáttatott, hogy Templomunknak épületére, az mit Istenes jó akaratukból, az keresztyénségben lévő Nemes Vármegyék Conferalnanak, azt kezemhez vévén ő kegyelmeknek megvinném és ezen megnevezett Szent Uszra fordítanánk, melyre képest Nemes Zemeny Vármegyét is alázatos Suplicationkal ennek előtte egy néhány esztendővel megtalálván, ő Nagyságok s ő Kegyelemek jó akaratukból az Selyei Templomnak felépítésére ígért(?) volt ötven forintot mely 50 forint megfizetését Comitalta volt is Vitézlő Szerdahelyi Pál Uramnak ezen Vármegyének egyik Szolgabírájának, mely pénzt ez ideig, mint hogy ide jöhetünk ő kegyelmétől nem is levalhattunk: hanem mostan Verőczy Uram ő Kegyelemének levelet hozván, Selyei Predicator Uramtól ő kegyelmétől ezen ötven forintnak megfizetése felől, Verőczy Uram ő kegyelme Szolgabíró Uramnak írván emlékeztette ezen ötven forintnak megfizetése felől ő kegyelmét, mint hogy pedig az Nemes Vármegye commissiojabul mely Szolgabíró Uramnak kezénél vagyon, ki tetszik az ő Nagyságok Ecclesiáinkhoz való beneficiumja, ő kegyelmétől azért ez mostani Sallosnapj Ujhelyi Sokadalomkor ezen ötven Magyar id est 50 felvettem, melyről ő kegyelmét per praesentes ilyen emberséges emberek előtt Szakmári Nemetiben lakozó vitézlő Nagy Mátyás Uram, és Kádas Mihály, ismét Tolcsván lakó Beszeremeny Peter Uramék előtt quitalom. Actum Ujhelyini die et Anno ut supra.

Szakmári Péter keze írása mpria.

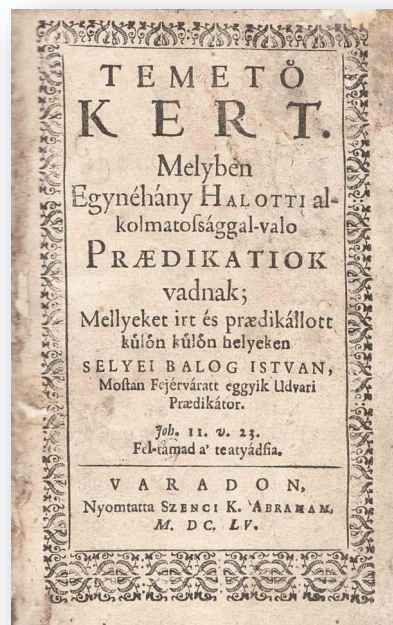

Selye, 2022

https://reformacio.mnl.gov.hu/nyaradselye_reformatus_templomanak_segelyezese

Selyei Balog István (?Nyárádselye, ? – ?Huszt, 1666. vége v. 1667. eleje) ref. esperes. Nyárádselyén előbb disznópásztor volt s csak azután került be a debreceni kollégiumba, melyben 1629. júl. 3-án lépett a nagyobb diákok sorába. 1633-ban vagy 1634-ben lelkész lett Hegyközszentmiklóson, majd külföldre ment és 1639-ben a franekeri egyetemnek volt hallgatója. Visszajöve hazájába, 1640-ben ismét lelkészi állást foglalt el, körülbelül Huszton, mert mint odavaló lelkész már 1643-ban a →máramarosi egyházmegye →espereséül említetik. 1652-ben udvari papnak alkalmazta II. Rákóczy György, s mint ilyen, a lengyelországi hadjárat alatt 1657-ben tatár rabságba esett, melyből 1658-ban kiszabadulván, visszatért a fejedlem mellé. De már 1659 őszén újból Husztra került, hol hamarosan megint esperessé választotta az →egyházmegye. – Az orvosi tudományokhoz is értett, de irodalmilag csak egyházi téren működött. –

Művei: Két gyászbeszéd Iktári Bethlen Péter felett (A „Temetési pompa” c. gyűjteményben). (Nagyvárad, 1646.) Temetőkert. (Uo. 1655.) (Két eltérő nyomása van azonagy évből.) Úti társ. (Uo. 1657.) – Respondensi tisztet vitt a „De justificatione peccatoris” (1639.) tartott vitán. – Üdvözlő verset írt magyarul és latinul →Tolnai Dali Jánosnak →Darholcz Kristóf által fordított „Novissima tuba” c. munkája elé (1639.). – Régebben sokszor összekavarták életadatait a Séllyei M. Istvánéival. (<http://digit.drk.hu/>)

Nyárádselye a Bekecs-tető alatt fekvő nagyobb település, Kendő és Magyarós közelében. Nem könnyű itt adatközlőkre bukkanni, a tárgyi emlék ennél is ritkább. Van egy élő része is a népviseletnek: a lakodalmak vőfélyei és koszorúslányai felveszik még a székely ruhát, bár a lakodalmas nép közül már senki sincs hagyományosan öltözve. Állandó táncsoportjuk nincsen, de alkalmi táncmeghívásokra, ha pl. Zalaegerszegen látják vendégül a falu küldötteit, 5-6 pár, újabban 2-3 még a faluja viseletében mutatja be a székely páros táncokat.

A fiúk itt is zöld kalapot hordtak, s vasárnaponként muskátlivirág-csokrot tettek rá, sorozáskor pedig a szeredai vásárból készen vett gyöngyös-tükrös bokrétát tűzött a kalapjukra a szeretőjük vagy az édesanyjuk. A bokrétát egy éven át, a bevonulásukig ünnepi alkalmakon viselték. A már bemutatott mellévarrott ujjú, kis galléros hasított ing díszszegései mellé itt csipkét is varrtak a fiataloknak, hogy díszítettebb legyen, sőt, az aszúrozás is szokás volt a gyolcsing mellrészén. A lájbi a fiataloknak piros, a házásoknak, időseknek fekete háziszóttosból készült. A piros lájbit fekete zsinór díszítette, ezt az anya szötte a fiának, s szakemberrel varratta, zsinórozatta. A harisnyaposztót Parajdon, Kibédén, Deményházaán dűrückölték, s a fenyőágas vagy ponyvamintás gyapjúszóttos „meglomosodott” tőle. A harisnyát fekete posztószegély díszítette, zsinórminta nem volt rajta. Harisnya most is van több háznál is a faluban. Az '50-es évektől a fiatalok priccsesnadrággal váltották fel a harisnyát. A háziasszony szötte az ujjast is, melyet vastag zsinórból vitézkötéssel díszítettek a mellrészén. Télen csak rendes posztólájbit vettek fel alája, bundalájbit nem viseltek, nem öltöztek úgy fel, mint a mai „fázós” fiatalabbak – mondják. Kozsókot, hosszú, földig érő, báránybőr bundát hordtak, s hozzá báránybőr sapkát varrattak Kacsó Gy. Sámuellel, vagy Szeredában készítették. Selyében is kemény szárú bokscsizma volt a téli ünneplő lábbeli, bakancsot viselőnek készen vettek, bocskort gumiból varrt Kuszto Sándor, s ebbe posztókapcát tekertek a lábukra. Mint említettem, ma lakodalmakra veszik elő a vőfélyek a régi ruhákat, de ha az illetőnek nincs fehér harisnyája, még az öltöny pantallónadrágjához is felveszi a piros lájbit fehér inggel, s a kabátot nem használják..

(Népművészet, 2012)

Népművészetünk őrzői - faluról falura - Nyárádselye

YouTube - Forgórozsza - 2022. febr. 17.

„A tisztességes temetés pedig nem áll valami ezüst, réz, és ón koporsóknak nagy haszontalan való csináltatásában. Nem áll valami csifondáros ezüsteréknek emberek álmékdására való felemeltetésében. Nem nagy költségben álló taszotokban [díszes szőnyeg], bársonyokban, arany, ezüstös sok formájú szeggekben. Nem valami pompás vendégségnek szerzésében, melyben eszektől eltávozására való bort untig szoktanak innya a borsák emberek. Mert ezekkel, avagy Istent indítják nagyobb bosszúállásra, avagy a gonoszra vágyakodóknak adnak alkalmatosságot a megbolt testeknek felhányására, avagy a megmaradt árvaikat helyesztik meg, avagy a nyomomrult szegényeknek kiosztandó alalmazását vesztegetik el, avagy pedig másoknak megbotránkoztató akadályt szereznek. Nem ilyen vétkes dolgokban áll a tisztességes temetés, hanem keresztényi együgyűképpen minden kárbozatos pompa nélkül szép összegyűlt keresztényi sereggel, ahhoz szabott régi szép és istenes énekeknek éneklésével, az Isten ígéretének hasznával és épülettel való hallgatásával, abból vőtt szép intésekkel, rigasztalásokkal. Nem pogány módon való jajgatásokkal, kajabajjalásokkal, utcán való jajgatásokkal, mint némelyeknek szokások; hanem illendőképpen való szomorkodással, bálaadással, békességes tőréssele, szent isteni áldomással, a jövődő boldog feltámadásnak idvességes reménsége alatt kell a földnek gyomrába bétakarítai. Elhívén azt, hogy öneki is jövődében vissza kell od a térni, honnét azszal egyetemben Jézus beszéde által feltámadnak, és akikkel testben együtt keresték a mennyei hazát, ugyanazokkal el is részik az idvességek megmocskolhatatlan koronáját.”

Selyei Balog—Temetőkert

Bekecs alatt Nyárádselye
Erdélyi Napló (Nagyvárad), 2001. augusztus 28.

Nyárádselye településről a selyei születésű Péterfy László a múlt évben falumonográfiát adott ki. A legutóbbi népszámlálás adatai szerint 604-en lakták a falut, kettő kivételével mind magyarok, közel fele-fele arányban római katolikusok és reformátusok. Nagy Béla református lelkész kifejtette: demográfiai szempontból Selye jóval hátrányosabb helyzetben van, mint a környék más falvai. Erősen öregedő, fogyatkozó a gyülekezet. A fiatalabbak - óvodástól a konfirmandusig terjedő korosztályhoz tartozók - mindössze 17-en vannak. A katolikusoknál valamivel jobb a helyzet, de ők sem lehetnek elégedettek. Májusban megszűnt az egyetlen autóbuszjárat, amely a megyeközponttal kötötte össze a falut. Az egyetlen telefonkészülék az iskola épületében van, csak a reggeli és az esti órákban hozzáférhető. Ígérek szerint idén már lesz digitális telefonközpont. A falu központjában, a nemrég felújított iskola szomszédságában új kultúrház épül. A gyakori földcsuszamlások állandó veszélyével élt együtt Nyárádselye lakossága. A református templomot is háromszor kellett újraépíteni, nem beszélve a rengeteg javításról. Legutóbb 1999 márciusában, a gyakori esőzések miatt voltak nagyméretű földcsuszamlások. Kilencven ház rongálódott meg, meghasadozott a katolikus templom épülete is. Mindenki egyetértett abban, hogy sürgős cselekvésre van szükség. Két lehetséges megoldás vetődött fel: a falu kitelepítése vagy a további földcsuszamlások megállítása. Az első változat költségesebb és embertelenebb, a selyeiek hallani sem akartak arról, hogy elhagyják falujukat, a másodikra meg kellene találni a megfelelő műszaki megoldásokat. A kivitelezéshez nincs pénz. A helyszíni felmérések után a megyei tanács 462.738.000 lej kártérítést utalt át a lakóházak helyreállítására. A falu teljes újjáépítésére az akkori számítások szerint 66,7 milliárd lejre lenne szükség. Nyárádselyén huszonhárom esztendei megszakítás után sikerült újraindítani az oktatást az általános iskola felső tagozatán. Mind az alsó, mind a felső tagozaton összevont osztályok működnek.

(Töredék)

1. Selyében kivágták régen azt a fát,
Amelyiken szeretőm lenyakazzák.
Értem gyilkolt ő már rég meg egy legényt,
Holnap hétkor lefejezik a szegényt.

2. Gyertek, lányok, nézzük az ő halálát:
Három hóhér hogy üti le a nyakát.

Selye Rózsa elindula
Hosszú útra, másvilágba.
Amint megy egy bokor mellett,
Szeretője előtermett.
– Megállj Rózsa, hadd beszéljek,
S más országba veled menjek.

<http://www.kjnt.ro/balladatar/hely/nyaradselye>

Egyesületünk fő támogatója:

**Nemzeti
Együttműködési
Alap**

MINISZTERELNÖKSÉG

BETHLEN GÁBOR
Alapkezelő Zrt.

Szerkesztette: Csíki András

Lektorálta: Pap Gy. László